

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17

Telex: 816-436

ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telefax: 29-40-89

BS/111/35/91

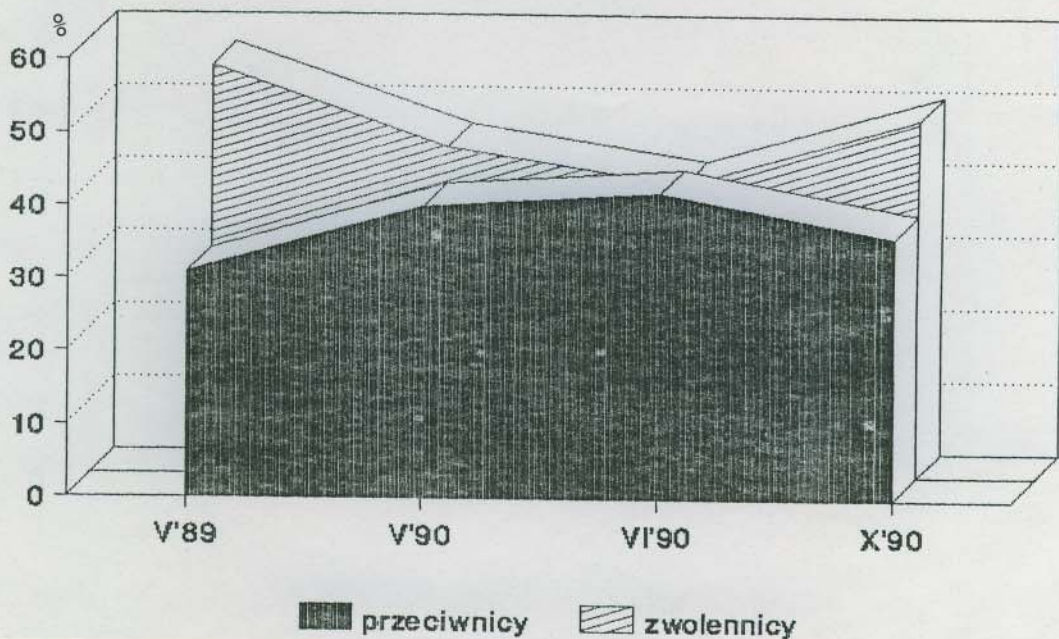
PRAWO O ABORCJI W OPINII SPOŁECZEŃSTWA

Komunikat z badań

Warszawa, marzec 1991 r.

Poglądy społeczeństwa na temat prawa o aborcji są przedmiotem regularnych pomiarów CBOS od blisko dwóch lat. W komunikacie przedstawiono aktualne opinie¹ oraz dynamikę zmian, jakim w tym okresie ulegały.

Gdy w maju '89 Sejm podjął po raz pierwszy debatę o nowelizacji ustawy o ochronie życia poczętego, ponad połowa społeczeństwa zadeklarowała, że w ewentualnym referendum opowiedziałaby się za prawem do aborcji. Niezdecydowanych było 15%, a przeciwników - 30%. W przeszło rok później, w czerwcu '90, większość - 42% respondentów opowiedziałaby się przeciw prawu do aborcji, 40% byłoby za; nie miało zdania w tej kwestii 17% ankietowanych. W październiku '90 ponownie głosowali zwolennicy prawa do aborcji (49%) nad przeciwnikami (36%) - rysunek 1.

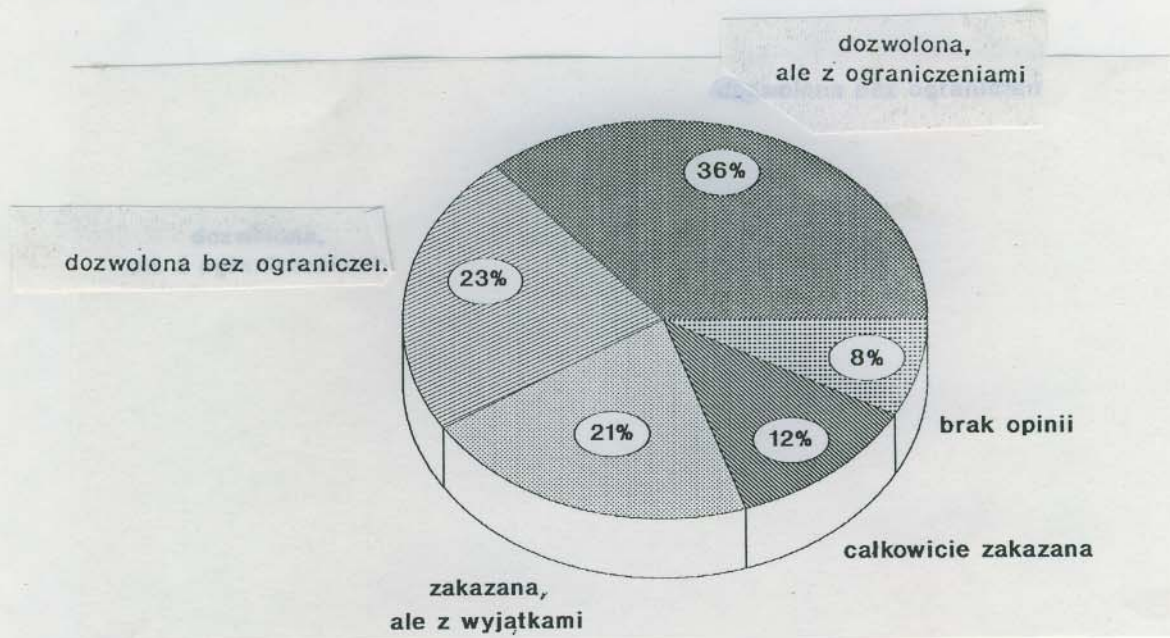
Rys. 1. Dynamika zmian postaw wobec prawa o aborcji wyrażonych w hipotetycznym referendum

Bardziej rozbudowaną typologię postaw wobec prawa o aborcji ukazują wyniki pomiaru dokonanego w listopadzie '90. Za prawem przyzwalają-

¹ Sondaż "Aktualne problemy i wydarzenia (14)" zrealizowano w dniach 15-19 marca 1991 r. na ogólnopolskiej 1500-osobowej próbie losowej dorosłej ludności.

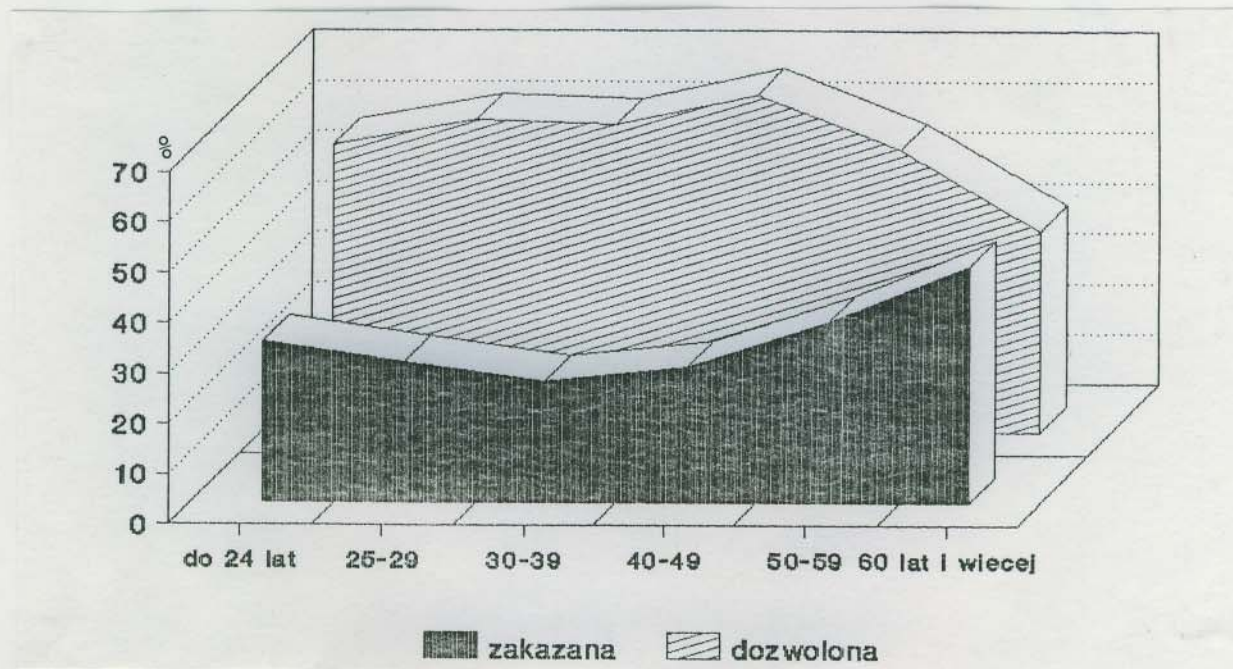
cym na aborcję opowiedziało się 53% respondentów: 19% wyraziło pogląd, że nie powinno być żadnych ograniczeń, a 34% uwarunkowało je pewnymi ograniczeniami. Za prawem zakazującym aborcji optowało łącznie 40% ankietowanych: 26% z pewnymi wyjątkami, a 14% bezwzględnie.

Obecnie blisko 60% społeczeństwa opowiada się za prawem zezwalającym na aborcję. Większość w tej grupie (36%) stanowią jednak ci, którzy uważają, że powinny istnieć pewne ograniczenia w swobodzie stosowania aborcji. Jedna trzecia społeczeństwa jest zdecydowanie przeciwna prawu zezwalającemu na aborcję. Bezwzględni rygorysty optujący za całkowitym zakazem aborcji stanowią 12% badanych (rys. 2).

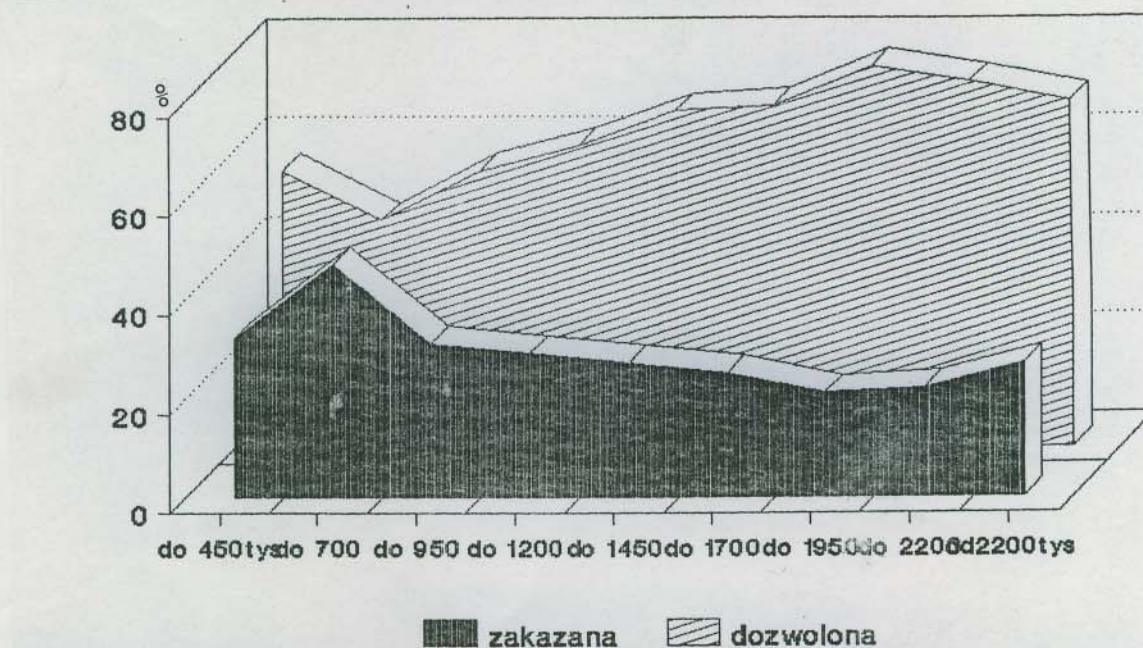
Rys. 2. Stanowiska wobec prawa o aborcji wyrażone w marcu '91

Interesujące są zależności między stanowiskiem wobec prawa do aborcji a zmiennymi socjo-demograficznymi. Najmniej przeciwników zakazu aborcji odnotowano w grupie wiekowej od 30 do 49 roku życia. Wśród ludzi starszych wyraźnie wzrasta odsetek przeciwników i jednocześnie maleje odsetek zwolenników prawa do aborcji (rys. 3).

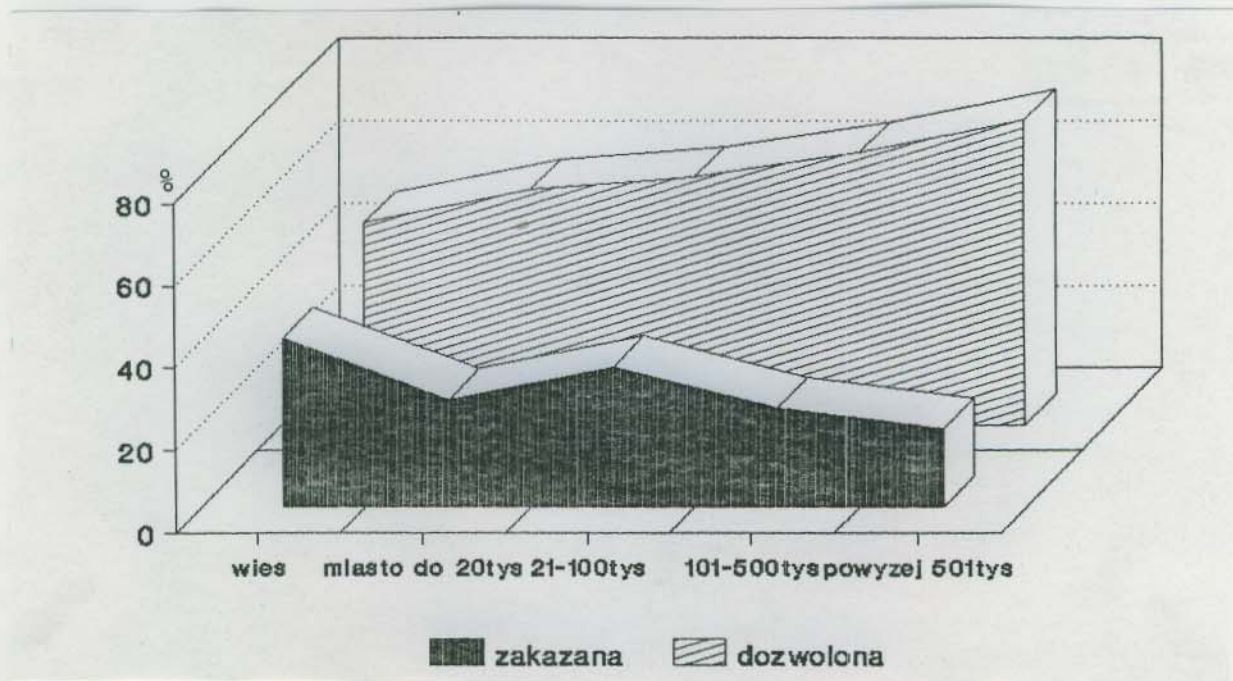
Rys. 3. Zróżnicowanie postaw w zależności od wieku respondentów (marzec '91)

Zależność między wielkością dochodu a stanowiskiem wobec aborcji jest niemal prostoliniowa. Im wyższy dochód, tym większa skłonność do przyzwalania na aborcję. Związek ten ulega pewnemu zakłóceniu w grupach o najwyższych dochodach (rys. 4).

Rys. 4. Zróżnicowanie postaw w zależności od wysokości dochodu (marzec '91)

Wraz ze wzrostem wielkości miasta, w jakim żyją ankietowani, wzrasta odsetek zwolenników prawa do aborcji i maleje odsetek jego przeciwników (rys. 5).

Rys. 5. Zróżnicowanie postaw w zależności od miejsca zamieszkania

Kobiety częściej niż mężczyźni uważają, że prawo powinno zakazywać przerywania ciąży. Podobnie częściej niż w innych grupach zawodowych stanowisko to jest podzielane przez rolników.

Przeciwnego zdania są natomiast częściej niż inni: inteligencja, pracownicy umysłowi, pracownicy handlu i usług, prywatni przedsiębiorcy oraz członkowie OPZZ.